

Onemocnění zubů u psů a koček

Program klinické preventivní veterinární péče I – STOMATOLOGIE

(MVDr. Roman Kvapil, MVDr. Michal Čáp)

Jedním z nejčastějších zdravotních problémů psů a koček, s kterým se setkáváme v ordinaci, jsou periodontální onemocnění. Jsou to problémy postihující oblast kolem zubu/ů. Bylo zjištěno, že 80 % psů a 70 % koček starších tří let má nějaký stupeň periodontálního onemocnění.

Stejně jako v ústech lidí tento proces začíná tvorbou plaku, který je tvořen bílkovinami slin a bakteriemi. Bakterie dráždí dásně a způsobují zánětlivou reakci. Tento stav se nazývá gingivitis - **zánět dásní**. Odstraníme-li plak čištěním zubů, zánět dásní se nevyvine a dásně se vrátí do normálního zdravého stavu. Neodstraníme-li plak, uloží se v něm minerální látky a jeho ztvrdnutím vznikne zubní kámen. Zubní kámen má drsný povrch na kterém se akumuluje další plak. Prvním příznakem tvorby plaku a zubního kamene, který zaznamenáme, je zápach z tlamy. Další příznaky jsou potom ukládání vrstvy nažloutlého až hnědého zubního kamene na zubech. Může se také objevit krvácení z tlamy a zvíře odmítá žvýkat stravu. Pokud nedojde k ošetření dásní a zubů, zánět pokračuje dál a může postihnout kost v okolí kořene zubu. Toto vede následně k uvolnění zubu z kostního lůžka a jeho vypadnutí.

Kromě vypadnutí zubu má periodontální onemocnění jiné, více závažné důsledky. Milióny bakterií vyskytující se v nezdravé dutině ústní se mohou rozšířit i do jiných částí těla jako srdce, plíce, ledviny a játra a způsobují onemocnění těchto orgánů. U malých plemen psů s drobnými kostmi čelisti navíc může dojít k oslabení čelistní kosti a v pokročilých případech až k fraktuře.

Dobrou zprávou je, že periodontálnímu onemocnění se dá zabránit. Odstraněním zubního plaku se odstraní zánětlivý proces v dásni a obnoví se její zdraví. Odstranění plaku se nejlépe dosáhne čištěním zubů. Aby čištění bylo účinné, musí být prováděno každý den. Dalšími doplňkovými způsoby odstraňování zubního plaku a zabránění ztvrdnutí plaku na kámen je podpora žvýkání (podávání různých pamlsků určených pro dentální péči) a případně krmení speciální dietou. (viz. Domácí péče o chrup psa po odstranění zubního kamene na www.vetkolma.cz).

Pokud již je vytvořen zubní kámen, je nezbytné tento profesionálně odstranit. Ačkoliv destrukci kosti, která je způsobena periodontálním onemocněním, nemůžeme zvrátit, zánětlivý proces můžeme zastavit nebo zpomalit vlastním ošetřením. Rutinní periodontální ošetření zahrnuje odstranění zubního kamene ze zubu i pod dásni. Po odstranění zubního kamene se speciálním jemným gumovým rotačním násadecem provádí tzv „polishing“ – vyhlazení povrchu zubu, abychom co nejvíce zabránili opětovnému zachycení bakterií na jeho povrchu.

Protože zvířeti nelze jednoduše říci „otevři ústa a drž“, je pro tuto proceduru nutné uvést zvíře do anestezie. Anestezie je vždy spjata s určitým rizikem. Zkušený veterinář ale rizika anestezie minimalizuje. Pro minimalizaci rizika, může veterinář doporučit vyšetření krve a i jiná vyšetření před vlastní anestézií. Těmito vyšetřeními můžeme odhalit možné zdravotní problémy, které nemusí být zjevné při klinickém vyšetření a mohou ovlivnit vlastní anestezii. Také provedení rentgenového vyšetření zubů je v některých případech důležité pro stanovení rozsahu destrukce kosti. Zuby s velkou ztrátou okolní kosti jsou extrahovány.

Každodenním čištěním zubů, pravidelnými preventivními návštěvami u veterináře a ev. odstraněním zubního kamene, je-li to třeba, zajistíte vašemu společníkovi dech bez zápachu, čisté zuby, zdravé dásně a silné čelistní kosti. Kromě toho chováte vaše zvíře bez bolesti a v dobrém zdravotním stavu. To je cíl našeho programu preventivní klinické stomatologické péče, který vám naše klinika nabízí.

MVDr. Roman Kvapil, MVDr. Michal Čáp

e-mail: kvapil@vetkolma.cz, cap@vetkolma.cz
www.vetkolma.cz, www.vetobchod.cz

Článek ev. foto je možno přejímat, kopírovat, rozšiřovat a tisknout **pouze s písemným souhlasem autorů.**

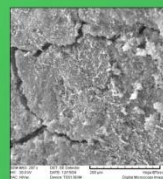
Odstranění zubního kamene

Zubní kámen a zánět dásní

Mechanické odstranění zubního kamene

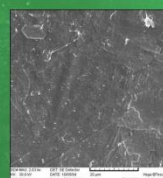
Povrch zuby se zubním kamenem

Zuby po čištění ultrazvukem

Čištění zubů ultrazvukem

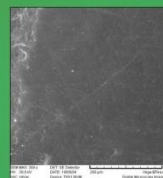
Povrch zuby po odstranění ultrazvukem

Zuby po polishingu

Polishing

Povrch zuby po polishingu

Případ z praxe – pes, pudl, stáří 7 let.

Příklad zcela zdevastovaného chrupu plného zubního kamene, postiženého rozsáhlým zánětem, paradontózou a zužující své okolí silným zápachem. Pes díky výrazné bolesti tlamy obtížně přijímal potravu, byl smutný a netečný.

Infekce v tlamě navíc takového pacienta ohrožuje celkově, neboť bakterie z plaku mohou atakovat např. srdce či ledviny.

Případ z praxe – pes, pudl, stáří 13 let.

Výjimečný případ potvrzující to, že pravidelná dentální péče ze strany majitele může přinášet skvělé výsledky. I přesto, že psovi bylo 13 let, jsou jeho zuby v naprosto dokonalém stavu, bez zubního kamene, paradontózy, plaku a zápachu z tlamy, i když mu nikdy zubní kámen ultrazvukem odstraňován nebyl.

Svědomitý majitel mu každý den čistí zuby kartáčkem a speciální psí enzymatickou zubní pastou, dává dentální hračky a kostičky.